

جهاد اکبر یعنی جهاد با نفس. جهاد با نفس را فقط در یک محدوده شخصی نباید محصور کرد... آدمی با آن شیطان درونی خود باید دائم مبارزه کند و او را مهار بزند تا نتواند انسان را به کارهای زشت وادار کند. لکن جهاد با نفس، در محدوده عظیم اجتماعی هم معنا دارد. آن، این است که این روحیات پیروزی آفرین و احساسات و تفکراتی را که توانست آن امتحان را به آن شکل افتخارآمیز به پایان برساند، در خودمان حفظ کنیم و خود را رها نکنیم. (1371/7/29)
www.basirat.ir

▼ حرف روز

قفل زدن ناشدنی است

«بریکس» نام گروهی متشکل از اقتصادهای نوظهور است که قصد دارند از طریق هم‌افزایی وزنه‌های سنگین را در مقابل تسلط غرب در جهان پیرامون خود ایجاد کنند. این کلپ سیاسی-اقتصادی نمونه‌ای از عزم جهان جدید برای شنا برخلاف جهت سیلاب دلار است؛ سیلابی بی‌رحم و مخرب که سال‌هاست داشته‌های ملت‌ها را با خود به جلگه غرب می‌برد و با اینکه این ملت‌ها هر یک مزیت‌هایی را در خود جای داده‌اند؛ اما به تنهایی قادر به تاب‌آوری در مقابل این سیلاب نیستند و اکنون دانسته‌اند مقاومت در برابر این سیل بنیان‌کن نیازمند ایجاد سدی از کنار هم قرار دادن ظرفیت‌های موجود کشورهای متضرر است. این نقش اکنون با پیوستن جمهوری اسلامی که در مقایسه با سایر هم‌پیمانانش در چالش جدی‌تری با غرب بوده، شکل پررنگ‌تری به خود گرفته است.

این چالش جدید هم‌زمان با قرار گرفتن نام ایران در گروه بریکس آغاز شده است؛ چرا که این رویداد نمونه‌ای از دیپلماسی موفق دولت را در داخل و خارج از ایران به نمایش گذاشته که هم امیدوارکننده و هم مشروعیت‌آفرین است و اتفاقاً هیچ یک از این دو خوشایند غرب نیست. مروری بر آنچه در پی ناآرامی‌های سال گذشته اتفاق افتاد، گواه آن است که رفتار غرب بر مدار ایجاد ناامیدی و مشروعیت‌زدایی از جمهوری اسلامی بوده است؛ ضمن اینکه قطعاً ایران از این موفقیت به مثابه اهرمی سنگین در هرگونه مذاکره احتمالی که در آینده ممکن است با ایالات متحده اتفاق بیفتد، استفاده خواهد کرد تا قدرت چانه‌زنی خود را در مقابل دیپلماسی زورمندانه غرب افزایش دهد.

اگرچه پیوستن به بریکس می‌تواند تا حدودی به کاهش مشکلات اقتصادی ایران کمک کند، اما مزیت اصلی پیوستن به این گروه اثبات این است که جمهوری اسلامی هم‌پیمانان قدرتمندی دارد که هر یک می‌توانند دری را به روی تهران بکشایند و از اثرات رویکرد فشار حداکثری غرب بکاهند. اهمیت این موضوع آنجایی آشکار می‌شود که سال‌ها غرب تلاش کرده است تا از طریق تحریم‌های گسترده و چند لایه ایران را به گوشه رینگ براند تا در تنگنای مشکلات اقتصادی و سیاسی مجبور به عقب‌نشینی از خواسته‌هایش شود؛ اما ظاهراً برای غرب کارها همیشه آن طور که انتظار دارد پیش نمی‌رود و پیوستن ایران به بریکس نشان داد دنیای نوین بزرگ‌تر از آن است که بتوان همه درب‌های آن را قفل کرد.

حسین حسینی‌نژاد

▼ گزارش روز

نکات و الزامات دیپلماسی کریدوری

قدرت‌های بزرگ دنیا همیشه به دنبال راه‌ها و مسیرهایی هستند که بتوانند سریع‌تر کار صادرات و واردات را انجام دهند. بسیاری از دعوای ابرقدرت‌ها در برهه‌های گوناگون تاریخی بر سر همین راه‌ها و مسیرهایی بوده که به اصطلاح میان‌بر می‌زده، و هم موجب صرفه‌جویی در وقت و زمان و هم بهره اقتصادی بیشتر بوده است. همین موضوع بود که پای انگلیس، فرانسه و رژیم صهیونیستی را به تقابل با «جمال عبدالناصر» در سال 1957 باز کرد تا بتوانند سوئز را در دست بگیرند.

همین موضوع در قبال ایران نیز صادق است؛ چرا که زمانی «اسرائیل کاتس» وزیر حمل‌ونقل رژیم غاصب قدس، احیای راه‌آهن باری و قدیمی از دمشق به مدینه را که با فروپاشی عثمانی به خاطر‌ها پیوست، به منزله عنصری کلیدی در محور ضدایرانی مطرح می‌کرد؛ محوری که از تجارت برای کشاندن عربستان سعودی و سایر کشورهای عربی به اتحاد نزدیک با اسرائیل استفاده می‌کند. همه آنچه را که گفته شد، می‌توان دریچه‌ای جدید در عالم سیاست با عنوان «دیپلماسی کریدورها» نامید.

در دیپلماسی کریدورها دو موضوع وجود دارد که بر اهمیت کار می‌افزاید. موضوع اول اینکه امروزه بنادر شکل سنتی خود را از دست داده و بنادر نسل چهارم در حال به وجود آمدن هستند. بنادر نسل چهارم یا بنادر شبکه، ضمن اتصال مناطق مختلف بندر با همدیگر، بندر با سایر بنادر دنیا نیز در تعامل و همکاری در سطوح بین‌المللی است. موضوع دوم اینکه همه دنیا به دنبال این هستند که مزیت‌های جغرافیایی خود را به منبع درآمدزایی و قدرت سیاسی و بین‌المللی تبدیل کنند. ایران نیز در منطقه‌ای قرار دارد که نقطه تلاقی سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا است و با دسترسی به تنگه هرمز و نزدیکی به چند کانون مهم بین‌المللی و منطقه‌ای از جمله کشورهای حوزه خلیج فارس، منطقه غرب آسیا، اوراسیا، آسیای جنوبی و آسیای غربی نقش کلیدی در پیوند این مناطق دارد.

یکی از تلاش‌های دولت سیزدهم تلاش برای فعال‌سازی کریدور شمال به جنوب است. این کریدور، یکی از مسیرهای مهم ترانزیتی در آسیای میانه است که مسافت 16 هزار کیلومتری از طریق کانال سوئز را با یک مسیر 7 هزار کیلومتری جایگزین کرده و در مقایسه با مسیرهای سنتی از نظر مسافت و زمان تا 40 درصد کوتاه‌تر و از نظر هزینه تا 30 درصد ارزان‌تر است. این کریدور با ارتباط دادن بندر بمبئی در هند تا هلسینکی فنلاند به طول 13 هزار کیلومتر، با اتصال مستقیم ریلی و با عبور از خاک ایران به یكدیگر می‌تواند گامی بزرگ در نقش‌آفرینی ایران در کریدورهای بین‌المللی و خروج اقتصاد ایران از گوشه رینگ تحریم باشد.

این کریدور می‌تواند در آینده سهم بالایی از حمل‌ونقل بین‌المللی میان روسیه و کشورهای CIS با هند، کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و اروپا را به خود اختصاص دهد. این امر زمانی اهمیت مضاعف می‌یابد که ایران بتواند این کریدور را به کریدور دیگری موسوم به شرق به غرب نیز متصل کرده و بخشی از پروژه‌های مهمی، مانند یک کمربند یک راه چینی‌ها را نیز به خود اختصاص دهد. شکل‌گیری این دو کریدور در کنار همدیگر می‌تواند بسترساز یک تحول اقتصادی در کشور باشد. امروز عربستانی‌ها هم مشتاقند تا از طریق عراق به این فرصت اقتصادی بپیوندند.

البته این موضوع الزاماتی نیز دارد که از اقدام برای رفع فرسودگی زیرساخت‌های داخلی و تلاش برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تأمین منابع مالی... را شامل می‌شود. این نکته نباید از چشم متولیان این حوزه دور بماند، به ویژه در زمانی که برنامه هفتم پیش روی مجلس است که مقدرات چندین ساله کشور در حوزه پیشرفت و توسعه را برنامه‌ریزی می‌کند.

صهیونیست‌های جذامی

«آویگدور لیبرمن» وزیر اسبق جنگ رژیم صهیونیستی در سخنانی علیه نتانیاهو اعلام کرد: «نتانیاهو تهدیدی وجودی برای اسرائیل است، او باید برود. دولتی بدون نتانیاهو و بدون کاسبان شاص و یهودیت توراتی باید تشکیل شود. او یک تهدید وجودی برای اسرائیل است و باید برود. شاص، تورات یهودیت، اسموتریچ و بن گویر احزاب غیرصهیونیستی هستند، باید یک دولت صهیونیستی بدون احزاب عرب تشکیل شود، با این وضع اکثریت ضد صهیونیست در اسرائیل وجود خواهد داشت. این نتانیاهو است که مانع از دیدار وزیر جنگ با وزیر جنگ آمریکا می‌شود، او منافع شخصی را بر منافع ملی ترجیح می‌دهد. او ما را در دید رهبران جهان جذامی کرده کنترل از دست رفته، هر روز اتفاقی می‌افتد. چه کسی مسئول موج مقاومت است؟ دستورات از غزه می‌آید. ما باید رهبران حماس در غزه را ترور کنیم. نتانیاهو به آنها مصونیت می‌دهد. آنها می‌دانند که هیچ اتفاقی برای آنها نخواهد افتاد. باید رهبران فلسطینی را خنثی کرد.»

خبرنگار یا مزدور؟

«رابرت کندی» داوطلب نامزدی حزب دموکرات در انتخابات 2024، روز گذشته سازمان اطلاعات مرکزی (سیا) را متهم کرد که بار دیگر به استخدام مسئولان رسانه‌های آمریکایی روی آورده و در جهت‌دهی به افکار عمومی این کشور نقش دارد. به گفته کندی، افسران ارشد یا همکاران سیا در گرداندن برخی از رسانه‌های این کشور از جمله تارنمای دلی بیست و نشریات رولینگ استون، نیویورک تایمز، استیمیتسونین، نشنال جئوگرافیک، نیچر و واشنگتن پست نقش دارند. کندی گفت: «سیا بزرگ‌ترین حامی مالی روزنامه‌نگاران در سراسر جهان بوده و از طریق سازمان توسعه بین‌المللی آمریکا (USAID) این اقدام را انجام می‌دهد. کاربری در واکنش به این خبر نوشت: «پیدا کنید کدام روزنامه‌نگاران و رسانه‌های ایرانی در حال تکمیل این پازل هستند؟ کار سختی نیست. از مواضع‌شان می‌شه فهمید.»

تروریست‌ها در بند

رئیس دادگستری استان فارس پیرامون حادثه تروریستی شاهچراغ گفته است: «پرونده این سه متهم جهت رسیدگی به دادگاه انقلاب اسلامی شیراز ارسال شده است. اتهام متهم اصلی پرونده به نام رحمت‌الله نوروزاف عضویت در گروهک تروریستی داعش، عضویت در گروه‌های بغی، محاربه و افساد فی‌الارض است و اتهامات وارده به متهمین ردیف‌های دوم و سوم به نام‌های حبیب‌الله عرب‌زاده و امرالله نظری (معروف به اسد) نیز معاونت در محاربه و افساد فی‌الارض و اجتماع و تبانی به قصد اقدام علیه امنیت کشور از طریق همراهی با گروهک تروریستی داعش است. تعدادی از افراد بازداشت‌شده پس از محرز شدن بی‌گناهی با قرار منع تعقیب آزاد شده‌اند و درباره تعداد دیگری از این افراد تحقیقات همچنان ادامه دارد.»

شاهراه 210 کیلومتری

مدیرکل دفتر امور مجریان آزادراه‌های کشور گفت: «رکورد افتتاح طولانی‌ترین آزادراه در یک مرحله تا ماه آینده خواهد شکست و آزادراه شیراز- اصفهان به طول 210 کیلومتر به بهره برداری می‌رسد. البته آزادراه زنجان- تبریز طول بیشتری دارد و حدود 245 کیلومتر است؛ اما در چهار مرحله به بهره‌برداری رسید و آزادراه اصفهان- شیراز در یک مرحله به بهره‌برداری می‌رسد. متوسط سالیانه بهره‌برداری آزادراهی در 10 سال گذشته 86 کیلومتر بوده است، اکنون با افتتاح 293 کیلومتر در یک سال رشد 3/5 برابری افتتاح سالیانه طی 10 سال اخیر را خواهیم داشت.»

110 هزار خانه لوکس در تهران

رئیس سازمان مالیاتی گفت: «تاکنون برای 500 نفر از سلبیتی‌ها و اینفلوئنسرها پرونده تشکیل شده و حدود 30 میلیارد تومان مالیات گرفته شده است. 252 هزار خودرو لوکس شناسایی شده در سال گذشته، به 170 هزار خودرو تقلیل پیدا کرده است و میزان مالیات آنها نیز به 3 هزار میلیارد تومان رسیده است. ملاک خانه‌های لوکس در سال 1402، به 20 میلیارد تومان ارتقا یافت، که تاکنون تنها در تهران حدود 110 هزار خانه لوکس شناسایی شده است.»

◀ ادعای فعال بلوچ خارج از کشور در آنتن زنده بی‌بی‌سی به ارتباط مولوی نقشبندی با گروهک تروریستی جیش العدل اشاره کرد و مدعی شد: «در هر دو حمله جیش‌العدل به ایران رد پای مولوی نقشبندی را می‌توان دید. پس از دستگیری مولوی نقشبندی، عبدالحمید برای حمله جیش‌العدل چراغ سبز نشان داد؛ این اقدامات ورود گروه‌های رادیکال و جهادی به ایران را در پی دارد!»

◀ اپوزیسیون سرخورده/ «سعید قاسمی‌نژاد» فعال سیاسی جنگ‌طلب و از حامیان تحریم ایران گفت: «جمهوری اسلامی اکنون می‌گوید بدون اینکه در مسائل هسته‌ای کوتاه بیاییم، توانستیم پول‌های مان را پس بگیریم؛ درست هم می‌گوید. غرب زمان که دید جنبش زن، زندگی، آزادی شکست خورد، معاملات خود را با جمهوری اسلامی از سر گرفت و این اپوزیسیون را مأیوس کرده است.»

◀ اروپایی‌ها متقاضی پهپادهای ایرانی/ سخنگوی وزارت دفاع گفت: «الان متقاضیان زیادی برای پهپادهای ما وجود دارد و از کشورهای غربی و اروپایی هم چند مورد درخواست داشته‌ایم که البته آنها مایل نیستند اسم‌شان اعلام شود. تبادلاتی که از گذشته با کشورهای دیگر مانند روسیه داشته‌ایم، هیچ کدام لغو نشده است و فرآیندهای خاص خود را پشت سر می‌گذارد.»

◀ داروهای هسته‌ای در مدار تولید/ رئیس سازمان انرژی اتمی گفت: «سال گذشته رادیوداروها عرضه شد و با تقاضای قابل ملاحظه‌ای هم مواجه شد. 400 هزار دوز در سال گذشته تولید شد. رادیوداروها سفارشی است. رادیوداروها کاربرد مؤثری داشته است و این مسیر همچنان ادامه دارد. ما روی بحث افزایش اثربخشی رادیوداروها کار می‌کنیم.»

◀ سری که دوباره سر شد/ برای اولین بار در ایران و چهارمین بار در جهان، جراحی موفقیت‌آمیز پیوند سر روی یک بیمار 28 ساله انجام شد. در این جراحی که به تازگی تحت نظارت دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد، عروق گردن و نای بیمار به صورت کامل قطع شد. بیمار پس از به هوش آمدن در سلامت کامل بوده و قادر به تکلم است.

◀ بازاحیای داعش/ «وحیدی» وزیر کشور در سخنانی گفت: «امروز با فعالیت‌های داعش، آمریکا یک‌بار دیگر چون احساس کرده داعش می‌تواند ابزار مفیدی برایش باشد، دوباره تلاش می‌کند تا او را سازماندهی کند. تلاش آمریکا از سر استیصال برای ساماندهی مجدد داعش بود.»

◀ آزاد شدن منابع ارزی از چهار کشور/ رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: «منابع ارزی در چهار کشور کره جنوبی، عراق، ژاپن و ترکیه آزاد شده است. این منابع بانک مرکزی است و به دولت ارتباطی ندارد؛ اما امروز این منابع قابل استفاده است.»